

Krytyczny nurt zarządzania

Autor: redakcja naukowa [Łukasz Sułkowski](#), [Michał Zawadzki](#)

Książka stanowi innowacyjną na naszym rynku wydawniczym publikację na temat słabo znanego w Polsce nurtu krytycznego w zarządzaniu – Critical Management Studies. Głównym merytorycznym przesłaniem publikacji jest wskazanie na złożoność i społeczny charakter procesów zarządzania i organizowania, które zawsze należy rozpatrywać w perspektywie takich wartości, jak: etyczność, moralność oraz szacunek względem drugiego człowieka. Niestety, w praktyce zarządzania występują działania dehumanizujące, opresyjne i instrumentalne wobec ludzi w organizacjach. W prezentowanej publikacji analizowane są takie patologie zarządzania, jak: społeczna nieodpowiedzialność biznesu, dyskryminacja płciowa w organizacji czy deuniwersytetyzacja uniwersytetu.

Książka jest zbiorem materiałów badawczych i dydaktycznych z zakresu krytycznej teorii organizacji i zarządzania, przeznaczonym zarówno dla środowiska akademickiego, jak też biznesowego. Zawiera rozdziały poświęcone wybranym aktualnym i istotnym z punktu widzenia dyscypliny kierunkom i tendencjom, które są powszechnie znane w Europie i wchodzą tam do kanonów nauczania zarządzania na poziomie zaawansowanym i podstawowym. Słownik fundamentalnych pojęć, studium przypadku oraz pytania końcowe czynią każdy z rozdziałów przystępnym i pozwalającym na pogłębione zrozumienie danego fenomenu.

Spis treści:

Wprowadzenie

Łukasz Sułkowski, Michał Zawadzki

Rozdział 1. Zarządzanie znaczeniami z perspektywy krytycznej

Sławomir Magala

Wstęp – Geneza krytycznych nauk o zarządzaniu

- 1.1. Krytyczna perspektywa: raport obserwatora uczestniczącego
- 1.2. Krytyczne badania zarządzania: jak patrzeć szefom na ręce?
- 1.3. Zarządzanie znaczeniami: ideologie i metodologie
- 1.4. Zarządzanie znaczeniami: skąd wiemy, czy coś ma sens?
- 1.5. Recepcja krytycznych teorii zarządzania

Bibliografia

Rozdział 2. Paradygmat krytyczny organizacji i zarządzania

Łukasz Sułkowski

Wstęp

- 2.1. Paradygmaty nauk społecznych w zarządzaniu
- 2.2. Źródła paradygmatu krytycznego w zarządzaniu

2.3. Założenia epistemologiczne CMS
2.4. Krytyka dyskursu nauk o zarządzaniu
2.5. Ideologia menedżeryzmu
2.6. Zastosowania CMS
2.7. Krytyka nurtu krytycznego
Podsumowanie
Bibliografia

Rozdział 3. Opowieści i archetypy

Monika Kostera

Opis przypadku
Słownik podstawowych pojęć
Wstęp – Rys historyczny
3.1. Główne teorie
3.1.1. Estetyka a organizowanie
3.1.2. Opowieści organizacyjne
3.1.3. Archetypy i organizacje
3.1.4. Opowieści archetypiczne i mity
Analiza przypadku
Pytania do dyskusji
Bibliografia

Rozdział 4. Płeć – odzyskiwany wymiar organizacji i zarządzania

Małgorzata Durska

Opis przypadku
Słownik podstawowych pojęć
Wstęp
4.1. Co ma feminizm do organizacji i zarządzania?
4.2. Czy organizacje i zarządzanie mają płeć?
4.3. Gender jako system i jako proces
4.4. Gender (wciąż) nieoswojony
Podsumowanie
Analiza przypadku
Pytania do dyskusji
Bibliografia

Rozdział 5. Społeczna „nieodpowiedzialność” biznesu

Justyna Fijałkowska

Opis przypadku
Słownik podstawowych pojęć
Wstęp
5.1. Podejście klasyczne do koncepcji społecznej odpowiedzialności biznesu

- 5.2. Krytyka koncepcji społecznej odpowiedzialności biznesu
- 5.3. Krytyka motywów i sposobów działań deklarowanych jako działania w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu

Podsumowanie

Pytania do dyskusji

Bibliografia

Rozdział 6. Deuniwersytetyzacja współczesnego uniwersytetu

Michał Zawadzki

Opis przypadku. Przedsiębiorczy model uniwersytetu w Polsce

Słownik podstawowych pojęć

Wstęp

6.1. Typy racjonalności w edukacji i wynikające z ich dominacji konsekwencje

6.2. Racjonalność instrumentalna

6.3. Racjonalność hermeneutyczna

6.4. Racjonalność emancypacyjna

6.5. Analiza przypadku. Krytyka przedsiębiorczego modelu uniwersytetu

6.6. Fundamentalizm edukacyjny i rynkowy

Podsumowanie

Pytania do dyskusji

Bibliografia

Rozdział 7. Marketing w kulturze

Jerzy Kociatkiewicz

Opis przypadku: Przemiana Wnerwiacza w Szaloną Żabę

Słownik podstawowych pojęć

Wstęp

7.1. Funkcja ekonomiczna marketingu

7.2. Funkcja ideologiczna marketingu

7.3. Funkcja kulturotwórcza marketingu

Podsumowanie

Analiza przypadku: Wnerwiacz utowarowiony

Pytania do dyskusji

Bibliografia

Rozdział 8. Czy prosumpcja sprzyja emancypacji? Dylematy zarządzania konsumentami

Łukasz Iwasiński

Opis przypadku

Słownik podstawowych pojęć

Wstęp

8.1. Zarządzanie konsumentami

8.2. Prosumpcja

8.3. Krytyka

Analiza przypadku

Pytania do dyskusji

Bibliografia

Rozdział 9. Neomarksistowskie koncepcje alienacji pracy w analizie strajku czynnego

Paweł Sydor

Opis przypadku – strajk czynny

Słownik podstawowych pojęć

Wstęp

9.1. Materializm

9.2. Alienacja pracy

9.3. Alienacja pracy w marksizmie

9.4. Koncepcje alienacji pracy w neomarksizmie

9.5. Użyteczność koncepcji alienacji pracy w analizie zjawiska strajku czynnego – próba analizy

9.6. Wartość poznawcza koncepcji alienacji pracy

Pytania do dyskusji

Bibliografia

Rozdział 10. Wolontariat jako forma wyzysku pracownika. Autoetnografia pracy wolontariuszki

Pamela Ślufińska

Opis przypadku

Słownik podstawowych pojęć

Wstęp

10.1. Korzyści płynące z wolontariatu

10.1.1. Możliwe do osiągnięcia korzyści

10.1.2. Regulacje prawne i bezprawne łamanie zasad

10.2. Wyzysk – próba definicji oraz przykłady

10.3. Błahość powierzanych zadań

10.4. Nieprawdziwe obietnice awansu

10.5. Osobiste preferencje

10.6. Wykorzystywanie szczególnych kompetencji

10.7. Organizacyjny bałagan

10.8. Nieporozumienie

Podsumowanie

Analiza przypadku

Pytania do dyskusji

Bibliografia

Rozdział 11. Krytyczne spojrzenie na nurt krytyczny

Michał Izak

Słownik podstawowych pojęć

Wstęp

11.1. Krytyki Nurtu Krytycznego

11.1.1. Nieinteraktywność Nurtu Krytycznego – problem komunikacji teorii z praktyką

11.1.2. Niespójność teoretyczna w obrębie Nurtu Krytycznego

11.1.3. Problematyczny status metody argumentacji krytycznej

11.1.4. Ryzyko badań „krytycznych” – studium przypadku

Podsumowanie

Pytania kontrolne

Bibliografia

Zakończenie

Łukasz Sułkowski, Michał Zawadzki